

Divas himnas

23 Un Viņš iekāpa laivā, un Viņa mācekļi Tam sekoja.

24 Un redzi, liela vētra sacēlās jūrā, tā ka viņi laivai gāzās pāri, bet Viņš gulēja.

25 Un tie piegāja pie Viņa un modināja Viņu, sacīdami: "Kungs, palīdzi mums, mēs grimstam!"

26 Un Viņš uz tiem saka: "Kam esat tik bailīgi, jūs mazticīgie?" Un Viņš cēlās, apsauca vēju un jūru, un iestājās pilnīgs klusums.

27 Bet cilvēki brīnīdamies sacīja: "Kas Tas tāds, ka vēji un jūra Tam paklausa?"

Mat. 8,23–27

Mīļā draudze!

Mēs šodien dziedam divas himnas. Mēs iesākām dievkalpojumu ar evaņģēliski luteriskās baznīcas himnu "*Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils*", ko sacerēja Mārtiņš Luters, un nobeigsim šo dievkalpojumu ar mūsu valsts himnu "*Dievs svētī Latviju*", ko uzrakstīja Baumaņu Kārlis. Savā ziņā abu dziesmu teksti atspoguļo ceļu, kas mums kā tautai ir jāiet. Mārtiņa Lutera dziesma "*Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils*", balstoties uz 46. psalmu, uzsver to, ka Dievs pasargā pret velna uzbrukumiem, cīņās un briesmās, piemēram, pēdējā pantā:

*"Tam Dieva Vārdam nebūs rimt,
Lai trako, kam tīk trakot.
Dievs neļaus savai laivai grimt,
Glābs savu vārdu sakot."*

Turpretī mūsu valsts himna attēlo ainu, kur var dzīvot mierā, ar Dieva svētību:

*"Kur latvju meitas zied,
Kur latvju dēli dzied,
Laid mums tur laimē diet,
Mūs' Latvijā!"*

Mūsu valsts himna ir vīzija, uz ko tiekties. Lai tur nokļūtu, mums ir jāiziet cauri vētrām un pārbaudījumiem, paļaujoties uz to, ko Kristus mūsu labā ir darījis. Par to runā Mārtiņš Luters. Tam ir sava nozīmē, ka mums šodien baznīcā ir izkārtis Latvijas valsts karogs. Tas nozīmē, ka mēs savu valsti uzticam Dievam, ka mēs lūdzam, lai Viņš dāvina mums svētību, - savos darbos, savos lēmumos, savā dzīvē.

Kādreiz liekas, ka mūsdienās esam pazaudējuši to gudrību, ko māca gan viena, gan otra himna. Ja šodien tūkstošiem Latvijas valsts iedzīvotāju pamet savu valsti, jo neredz šeit nekādu nākotni, vai tas neliecina vairāk par visām pozitīvisma kampaņām un par skaļiem patriotiskiem lozungiem, ka daudzi cilvēki vienkārši vairs netic tam, ka ir vērts cīnīties par šo valsti un ka Dievs dāvinās Latvijai Savu svētību? Viena lieta ir apliecināt savu piederību valstij svētkos, cita ikdienā. Vai nevarētu būt, ka no mūsu dievticības un no tēvzemes mīlestības ir palikušas tikai tukšas čaulas, ārējā izkārtne, ko pirmie rudens vēji bez grūtībām nopūš malā un kur atklājās tikai tukšums, savtīgums un nogurums?

Kas mums vajadzīgs, lai mēs paši savu valsti neizpostītu un nepamestu, lai mēs šo zemi sāktu mīlēt? Kur mēs smelsimies to spēku, lai stātos pretī nabadzībai un mantrausībai, liekulībai un bezcerībai? Un kur, galu galā, ir palicis Dievs? Vai Viņš tā kā Jēzus vētras laikā guļ, vai mūs ir pavisam pametis?

Ja paskatāmies vēsturē, tad redzam, ka mūsu tauta ir piedzīvojusi daudz grūtākus laikus kā mēs šodien. Kad dibināja Latvijas valsti un par to bija jācīnās, tas prasīja lielu

drosmi, un gala iznākums nebūt nebija skaidrs. Daudz reālāka bija iespēja, ka vācieši iegūs virsroku. Un tomēr cilvēki sarosījās, bija gatavi atdot savu dzīvību brīvības cīņās.

To pašu mēs varam teikt par nākamo vētru, kas pārklāja Latviju, Otrā Pasaules kara laikā, vai arī tad, kad bija Trešā Atmoda. Uz visiem šiem notikumiem var skatīties no dažādiem skatu punktiem. Var teikt, ka toreiz cilvēki vairāk ticēja idejai par brīvu Latviju, ka bija lielāks patriotisms. No vienas puses, var būt, ka tā tas tiešām bija. Tomēr man rodas šaubas, vai ar to pietika tad, kad zaldātiem bija jāsež savās tranšejās, kur tūlīt pat tevi varēja saplosīt ienaidnieka lielgabalu šāvienī. Vai drīzāk nebija tā, ka tādos brīžos cilvēks lūdza Dievu, lai Tas viņam stāv klāt? Ne par velti daudzi leģionāri zināja no galvas mūsu baznīcas himnu "*Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils*". Šeit mēs redzam, ka izšķirošos brīžos arī mūsu tautas vēsturē ticība Dievam bija absolūti svarīga.

Ir pilnīgi skaidrs, ka liela daļa Latvijas iedzīvotāju nav kristieši, varbūt, ka pat netic Dievam.

Par to nav jāžēlojas, tāda ir reālā situācija, kas mums ir jāpieņem. Daudzas vērtības, kuras agrāk uzskatīja par pašsaprotamām, šodien ir zaudējušas savu nozīmi. Piemēram, vakar es lasīju kādu rakstu, kura autors aicina mainīt mūsu valsts himnu, jo tā diskriminējot tos, kas netic Dievam – himnas izpildīšana pirms hokeja spēlēm esot mokoši garas divas soda minūtes aptuveni 10 000 skatītājiem. Tikai ir pamatots jautājums, ar ko mēs aizstājam Dievu?

Mūsdienās var labi redzēt, ka tukša vieta ātri vien aizpildās, garīgumu aizstāj pliks materiālisms, pārdot var visu, gan kristietību, gan patriotismu var izsolīt tam, kas visvairāk maksā. Tas notiek visos līmeņos, ne tikai politiķu aprindās, bet arī privātajā dzīvē.

Es nupat runājos ar vienu arboristu, kas stāstīja par saviem novērojumiem. Viņam bieži iznāk dažādos kapos kāpt kokos, lai tur nozāģētu zarus. Būdam tur augšā, viņš labi var novērot, kas notiek lejā – bērēs. Tas, ko viņš tur redz, viņu šokē. Cik bieži negadās, ka piederīgie, vēl pie kapa būdami, sāk strīdēties par to, kā sadalīt aizgājušā mantu. "*Ar to garīgumu pie mums ir bēdīgi*", viņš secināja.

Tagad, kad Latvijas valsts ir mūsu rokās, kad nav jācīnās pret ārējiem ienaidniekiem, bet ar ienaidnieku, kas ir mūsos pašos, – tā ir cita cīņa. Mēs to redzam savā ikdienā, kad cīnāmies par savu varu, savu pastāvēšanu, savām tiesībām, bet aizmirstam tos, kas ir atkarīgi no mūsu palīdzības, kuriem ir nepieciešams mūsu atbalsts. Tā ir nodevība, varētu teikt, ka tā ir pat valsts nodevība, kas lielā mērā domā galvenokārt par bagātnieku šķiru, bet aizmirst tos, kas grimst nabadzībā, slimībās, postā. Viena no krīzes mācībām bija tieši tā, ka mūsu valsti var izzagt, gan morāli, gan finansiāli. Nelolosim ilūzijas – valstī nekas daudz vairs nav palicis. Tā lielā mērā balstās uz to, kā mēs paši to veidojam. Tā nebūs, ka *tie tur augšā* izdomās kādus brīnumus, kas atgriezīs tos, kas ir aizbraukuši atpakaļ dzimtenē. Daudz reālāk man liekas tas, ka mēs paši uzturam saiti ar saviem tuviniekiem, kas ir ārzemēs, ka mēs viņus gaidām atpakaļ un neaizveram ciet durvis.

Aizmirstot savu tuvāko, mēs paejam garām arī Kristum. Tas ne pie kā laba nenovedīs.

No otras puses šis negatīvais fons ir iespēja kristiešiem apliecināt to, ka viņiem ir cits Kungs, kas ir žēlsirdīgs, devīgs, pilns ar mīlestību. Paļaujoties uz Viņu, kristieši var uzturēt dzīvu cerību un ticību, kas nebalstās uz bailēm un personīgu labuma gūšanu, bet uz to, ka mums ir Kungs, kas var nomierināt jebkuru vētru, arī mūsu dzīvē.

Novēlu Jums visiem priecīgus valsts svētkus! Dievs svētī Latviju! Āmen!

No mācītāja Mārtiņa Urdzes sprediķu arhīva / 18.11.2012. /

